

Sprawozdanie roczne z działalności kontrolnej Komendy Wojewódzkiej PSP w Katowicach w 2021 roku

Ad 1. Organizacja komórek organizacyjnych realizujących czynności kontrolne.

Decyzją nr 324 / 2020 Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP z dnia 18 grudnia 2020 roku, wprowadzony został nowy Regulamin Organizacyjny, który zatwierdził Komendant Główny PSP zatwierdzając Zarządzeniem Nr 1 / 2020 z dnia 5 lutego 2020. Po wcześniejszym pozytywnym zaopiniowaniu przez Wojewodę Śląskiego nowy Regulamin Organizacyjny wszedł w życie 1 stycznia 2021 roku.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu Organizacyjnego PSP w Katowicach, które przedstawione zostały w jego załączniku 1 i 2, Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Kontroli, Skarg i Wniosków jest jednoosobowe i bezpośrednio podlega Śląskiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej.

Samodzielnemu Stanowisku Pracy ds. Kontroli w rozdziale 3, § 13 ww. regulaminu przypisano następujące zadania:

- 1) nadzór nad realizacją zasad metodyki kontroli w Komendzie Wojewódzkiej i jednostkach organizacyjnych PSP województwa śląskiego;
- 2) przygotowanie i prowadzenie kontroli w komórkach organizacyjnych Komendy Wojewódzkiej, organach i jednostkach organizacyjnych PSP województwa śląskiego;
- 3) analizowanie materiałów z kontroli przeprowadzonych w jednostkach organizacyjnych PSP przez Najwyższą Izbę Kontroli, Ministerstwo właściwe ds. wewnętrznych i inne instytucje kontrolne i przedkładanie wniosków Komendantowi Głównemu PSP;
- 4) analiza wyników kontroli przeprowadzanych przez komendy powiatowe i miejskie PSP województwa śląskiego i przedkładanie wniosków Komendantowi Głównemu PSP;
- 5) przyjmowanie i rozpatrywanie skarg i wniosków oraz petycji dotyczących działalności organów i jednostek organizacyjnych PSP województwa śląskiego kierowanych do Komendy Wojewódzkiej oraz przeprowadzanie okresowych badań i analiz w tym zakresie;
- 6) nadzór w imieniu Komendanta Wojewódzkiego nad przyjmowaniem i rozpatrywaniem skarg i wniosków oraz petycji w jednostkach organizacyjnych PSP województwa śląskiego;
- 7) opracowywanie informacji z wyników kontroli realizowanych w jednostkach organizacyjnych PSP województwa śląskiego i przedkładanie wniosków Komendantowi Wojewódzkiemu;
- 8) przygotowywanie stanowiska Komendanta Wojewódzkiego w zakresie wykorzystania ustaleń i wniosków pokontrolnych organów kontrolnych, we współpracy z zainteresowanymi komórkami organizacyjnymi;

9) realizowanie zadań kierownika komórki do spraw kontroli zgodnie z ustawą o kontroli w administracji rządowej.

Zgodnie z Rozdziałem 2, § 4, pkt. 3, ppkt. 3 Regulaminu Organizacyjnego Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach, zadaniem wspólnym wszystkich komórek organizacyjnych Komendy, przy uwzględnieniu ich merytorycznych zakresów działania jest współdziałanie w realizacji zadań kontrolnych Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w stosunku do działalności organów i jednostek organizacyjnych PSP, działających na obszarze województwa śląskiego. Do udziału w kontroli realizowanych w imieniu Komendanta Wojewódzkiego PSP, właściwy naczelnik wyznacza funkcjonariuszy lub pracowników na wniosek komórki ds. kontroli (SSP ds. Kontroli).

Liczba i nazwa komórki organizacyjnej realizującej czynności kontrolne (wydział, biuro, itp.)	Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Kontroli - 1
Liczba osób z poszczególnych komórek organizacyjnych realizujących czynności kontrolne w 2021 r.	33
Fluktuacja pracowników uczestniczących w kontrolach w 2021 r. – wyrazić w [%].	3,03%

Przedstawione wyżej zestawienie tabelaryczne określa fluktuację funkcjonariuszy / pracowników cywilnych uczestniczących w kontrolach w 2021 roku. Widać w tabeli, że w zjawisko fluktuacji kadr w analizowanym roku było nieznaczne i wynosiło nieco ponad 3%. Dla porównania należy przytoczyć dane zestawione w sprawozdaniu z ubiegłego roku, gdzie zjawisko fluktuacji kadr w Komendzie Wojewódzkiej PSP w Katowicach wynosiło 17%.

Ad 2. Liczba przeprowadzonych kontroli w roku sprawozdawczym

Kontrole Liczba	Kontrole				Ogółem
	Tryb zwykły	Tryb uproszczony	Planowe	Poza planem	
przeprowadzonych kontroli	17	5	17	5	22
skontrolowanych podmiotów	16	4	16	4	20*

Skierowanych w wyniku kontroli:	wniosków do prokuratury w celu wszczęcia postępowania przygotowawczego	-	-	-	-	-
	wniosków o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych	-	-	-	-	-
	zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych	-	-	-	-	-
	innych zawiadomień (np. do CBA)	-	-	-	-	-
kontroli rozpoczętych a niezakończonych w okresie sprawozdawczym (są to kontrole, w których na dzień 31.12.2021 r. czynności kontrolne były w trakcie realizacji, lub brak było podpisanego protokołu przez kontrolera)		2	-	2	-	2
niezrealizowanych kontroli zaplanowanych na 2021 r.		-	-	-	-	-
średniego czasu trwania kontroli w dniach roboczych*		65	54	65	54	62

*Liczba ta podaje ilość skontrolowanych komend. W czterech komendach były dwie kontrole.

Roczny Plan kontroli na 2021 roku dla Komendy Wojewódzkiej PSP w Katowicach zatwierdzony został przez Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w dniu 16 listopada 2020 roku. Opracowany został według zasad określonych w Rozdziale 2 dot. Planowania i programowania działalności kontrolnej tj. § 8, 9 i 10 Decyzji Nr 65 z dnia 31 maja 2013 roku, Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie wprowadzenia do stosowania wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych. Kontrole realizowano na podstawie zatwierzonego przez Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Katowicach rocznego Planu kontroli. W procesie planowania i tworzenia Planu kontroli, kierowano się propozycjami Naczelników Wydziałów, którzy na podstawie przeprowadzonych analiz ryzyka ustalali tematy i typowali jednostki podległe do przeprowadzenia kontroli.

Z dziewiętnastu zaplanowanych kontroli na 2021 rok, jedna z nich została zatwierdzona jako rekontrola. Ostatecznie w roku kalendarzowym 2021 rozpoczęto 24 kontrole, w tym 19 planowych oraz pięć poza planem. W roku 2021 nie prowadzono żadnej kontroli wewnętrznej w tutejszej jednostce organizacyjnej PSP.

Ważną informacją w niniejszym sprawozdaniu jest fakt, że dwie kontrole rozpoczęte i wynikające z Planu kontroli na 2020 rok zostały zakończone Wystąpieniem pokontrolnych w pierwszym kwartale 2021 roku. Podobna sytuacja miała miejsce w roku 2021, otóż dwie kontrole

z 19 zaplanowanych zostały rozpoczęte, jednakże ze względów wprowadzonych obostrzeń sanitarno-epidemiologicznych kontrole nie zostały zakończone w analizowanym roku 2021. Dalej trwające czynności kontrolne, prowadzi zespół kontrolerów ŚKW PSP z Wydziału Kontrolno-Rozpoznawczego.

Dodatkowo, Śląski Komendant Wojewódzki PSP w 2021 roku polecił przeprowadzić kontrolę doraźną w następujących komendach: KM PSP w Bytomiu, KM PSP w Piekarach Śląskich 2 – kontrole doraźne, KM PSP w Katowicach, KM PSP w Częstochowie. W Komendzie Miejskiej PSP w Piekarach Śląskich jedna kontrola w trybie uproszczonym została przeprowadzona na potrzeby sprawdzenia informacji zawartych w skardze (art. 51.2.2 Ustawy o kontroli w administracji rządowej), kolejna kontrola w trybie uproszczonym w tej samej Komendzie przeprowadzona była w celu sporządzenia informacji dla kierownika jednostki organizacyjnej. Również w pozostałych ww. Komendach w tym celu przeprowadzono kontrole (art. 51.2.1 Ustawy o kontroli w administracji rządowej).

Ad 3. Zawiadomienia (wykazane w pkt. 2) skierowane w 2021 r. w wyniku przeprowadzonych i zakończonych w 2021 r. kontroli, wg tabeli.*

Lp.	Rodzaj zawiadomienia	Temat kontroli	Data zawiadomienia	W sprawie	Podmiot, do którego skierowano zawiadomienie	Podmiot/osoba, którego dotyczy zawiadomienie (tylko funkcja, stanowisko-bez danych osobowych)	Informacja o rozstrzygnięciu lub stanie sprawy	Dodatkowe informacje (np. ewentualne wniesione środki zaskarżenia)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
-	-	-	-	-	-	-	-	-

Ad 4. Wyniki kontroli zakończonych w 2021 r.

<u>Wyniki kontroli</u>	<u>Liczba zakończonych kontroli*</u>
Pozytywna	9
Pozytywna z uchybieniami	9
Pozytywna z nieprawidłowościami	4
Negatywna	0

Ad 5. Najistotniejsze nieprawidłowości, które skutkowały sformułowaniem znaczących* lub kluczowych (krytycznych)** zaleceń pokontrolnych.

<u>Obszar kontroli</u>	<u>Nieprawidłowość</u> (syntetyczny opis)	<u>Przyczyny powstania nieprawidłowości</u>
Finanse publiczne	-	-
Gospodarowanie majątkiem publicznym	-	-
Wykonywanie zadań merytorycznych, tj. zadań dla których jednostka została powołana/utworzona	<p>1. Osoba wyznaczona przez właściwego Komendanta do prowadzenia spraw związanych z przyznaniem i wypłatą strażakom PSP równoważnika za remont lokalu jest osobą z innej komórki organizacyjnej niż przewidziano w regulaminie organizacyjnym komendy.</p> <p>2. W wyniku pożaru na garażu doszło do spalenia wnętrza części garażu- myjki, w której znajdował się samochód prywatny funkcjonariusza pełniącego w dniu zdarzenia służbę. W obszarze nadzoru nad strażakami zespół stwierdził nieprawidłowości nad pełnieniem toku służby zmianowej.</p> <p>3. Spośród skontrolowanych dokumentów z zakresu przeszkolenia z BHP stwierdzono w dwóch przypadkach podczas kontroli, że osoby zostały przeszkolone w zakresie instruktaży ogólnych niezgodnie z przepisami, gdzie Ustawa Kodeks Pracy brzmi, iż szkolenia winny odbywać się w czasie pracy – tj w czasie służby. Ponadto nowoprzyjęta osoba nie była przeszkolona w zakresie instruktażu stanowiskowego przed dopuszczeniem go do pracy.</p> <p>4. Nieprawidłowe wyliczenie wysokości kwoty jednorazowych odszkodowań (o 9 zł więcej)</p> <p>5. Brak poprawnych wpisów w programie szkolenia okresowego i zaświadczeniach o ukończeniu szkoleń. Brak informacji dot. dat przystąpienia do egzaminów, brak protokołu komisji egzaminacyjnej</p>	<p>1. Nieprawidłowość powstała w wyniku potrzeby zmian w strukturze organizacji pracy Komendy polegającej na przesunięciu zadań z zakresu kwatermistrzowskiego z sekcji kadrowo-organizacyjnej do zadań sekcji kwatermistrzowsko-technicznej celem zapewnienia prawidłowej ciągłości pracy Komendy.</p> <p>2. W wyniku braku odpowiedniego nadzoru przez przełożonych, który określony jest w regulaminie organizacyjnym i czynności służby dyżurnej oraz zaniedbań pełnienia służby, a także w wyniku ludzkich słabości (zmęczenie) doszło do pożaru myjki samochodowej.</p> <p>3. Kierownik jednostki organizacyjnej PSP wyjaśnił, iż osoby szkolenia wstępne w zakresie instruktaży ogólnych odbywały przed oddelegowaniem na Kurs Podstawowy w zawodzie strażak, a po powrocie z kursów odbywały instruktaże stanowiskowe.</p> <p>4. Wyliczona kwota w związku z odszkodowaniem wynosiła 2950, 89 zł. Po zaokrągleniu do pełnych złotych zgodnie z Dz.U,2018poz.1448 (art. 10 i 11 ust.1 oraz art. 13 ust.2 ustawy z 4 kwietnia 2014r powinna wynieść 2951. Poszkodowanemu wypłacono odszkodowanie w wysokości 2950 zł.</p> <p>5. Niewystarczający nadzór nad procesem organizacji, przebiegu, realizacji i dokumentowania szkoleń okresowych z zakresu bhp</p>
Zarządzanie kadrami	-	-
Procesy legislacyjne	-	-
Księgowość i sprawozdawczość	-	-
Upublicznianie informacji	-	-
Przestrzeganie zasad etycznych	-	-
Działalność kontrolna oraz postępowanie ze skargami i wnioskami	-	-

Informatyzacja działalności/ Bezpieczeństwo IT	-	-
Zarządzanie, realizacja i kontrola programów finansowych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej	-	-
Inny obszar/inne obszary	-	-

Ad 6. Uzyskane efekty z kontroli.

Najczęściej uzyskanym efektem przeprowadzonych kontroli było usprawnienie funkcjonowania kontrolowanych podmiotów, a także usunięcie ujawnionych uchybień i nieprawidłowości. W każdym wystąpieniu pokontrolnym kontrolujący określał termin przesłania informacji nt. wykonania zaleceń, wniosków lub usunięcia uchybień bądź nieprawidłowości. Podczas analizy kart monitorowania realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych z przeprowadzonych kontroli stwierdza się 100% realizację wszystkich zaleceń, co zapewne przyczyniło się do lepszego funkcjonowania danej jednostki organizacyjnej PSP.

Przykłady pozytywnych efektów podczas prowadzenia kontroli możemy zauważyć w aspekcie szkolenia. Podmiot kontrolowany uczy się poprawnie wykonywać swoje czynności, a kontrolujący utrwala sobie przydzielone zadania. Zdobyte umiejętności podczas prowadzenia kontroli, które są wartością najcenniejszą i trwałą pozwalającą na ponoszenie prestiżu reprezentowanego podmiotu. Kontroler uczy się również przenosić rzeczywistość biurową na praktyczne funkcjonowanie danej jednostki organizacyjnej. Tak więc kontrolowany i kontrolujący przenikają się i kształcą wzajemnie.

Funkcjonariusze i pracownicy cywilni uczestniczący w pracach zespołu kontrolerów KW PSP w Katowicach posiadają stosowne wykształcenie, którym dzielą się z innymi kolegami kontrolowanymi, zatem ich wiedza, podejście, analiza treści jest rzeczą wartościową dla danego kontrolowanego podmiotu. Kontakt z nimi wpływa pozytywnie i mobilizuje w większości przypadków do lepszej pracy. Doświadczenie, umiejętności i relację, które wytwarzają się podczas tej trudnej pracy mogą spowodować pozytywne budowanie wewnętrznej i zewnętrznej strony człowieka.

W aspekcie finansowym należy stwierdzić, że kontrole prowadzone w podległych jednostkach organizacyjnych prowadzone były we własnym zakresie i nie ponoszono z tego tytułu dodatkowych kosztów. Wyjazdy do kontrolowanych komend miejskich / powiatowych PSP woj. śląskiego odbywały się samochodem służbowym i były tak skoordynowane, aby za każdym razem obejmowały wszystkich członków zespołu kontrolnego, z uwzględnieniem zasad sanitarno-epidemiologicznych. Zespoły kontrolne prowadziły czynności w ramach codziennego rozkładu służby i nie generowały dodatkowych nadgodzin, ani też innych kosztów związanych z delegacjami.

Warto dodać, że podczas wprowadzonej pandemii wytworzyła się i jest kontynuowana możliwość innowacyjnego komunikowania się pomiędzy kontrolującymi i kontrolowanymi. Wymienić tu trzeba

komunikację elektroniczną tj. (wideokonferencja, mail, telefon), która wpisała się trwale w prowadzenie kontroli w systemie zdalnym. Niestety, korzystanie z w/w środków komunikacji nie przyspieszyło pracy zespołów kontrolerskich. W efekcie końcowym, w niektórych przypadkach czynności kontrolne wydłużyły się. Sprawność tych procesów, uwarunkowana była w ocenie nadzorującego pracę kontrolerów, zgraniem pracy funkcjonariuszy/pracowników cywilnych pozostających w służbie w jednostce organizacyjnej i zdalnym wykonywaniu przez nich czynności służbowych.

Ad 7. Zmiany (czy zaobserwowano trendy, tendencje) w funkcjonowaniu kontrolowanych podmiotów w porównaniu z poprzednimi okresami sprawozdawczymi, w odniesieniu do poszczególnych ww. obszarów działalności kontrolnej.

Komenda Wojewódzka PSP w Katowicach realizuje bezpośredni nadzór nad podległymi komendami miejskimi/powiatowymi PSP nad realizacją wniosków i zaleceń pokontrolnych. Wszystkie ewentualne uchybienia, bądź nieprawidłowości są usuwane o czym kontrolowane podmioty terminowo informują tutejszą Komendę. W ujęciu całościowym można stwierdzić, że cel jakim jest poprawa funkcjonowania kontrolowanego podmiotu został osiągnięty poprzez prawidłowe funkcjonowanie podległej jednostki organizacyjnej PSP.

Ad 8. Wnioski i uwagi dotyczące organizacji czynności kontrolnych i sprawozdawczości oraz przykłady dobrych praktyk w postępowaniu kontrolnym

W dalszym ciągu kontrolerzy borykają się z utrudnieniem w realizowaniu czynności kontrolnych tak jak w 2020 roku. Wprowadzenie obostrzeń sanitarno-epidemiologicznych na terenie kraju nie ułatwia pracy w wykonywaniu czynności kontrolnych. Zauważa się coraz mniejszy bezpośredni kontakt z drugim człowiekiem. Co prawda poradnik kontroli zdalnej pozwala korzystać z wielu technicznych wynalazków, jednak nigdy nie zastąpi podczas np. oględzin miejsca kontrolowanego bądź uzyskania bezpośredniego dostępu do dowodów znajdujących się w miejscu kontrolowanym.

Istnieje potrzeba dalszych systematycznych szkoleń z zakresu prowadzenia kontroli, metodyki kontroli, interpretacji aspektów prawnych, przeprowadzania kontroli, prawidłowości sporządzania dokumentacji z kontroli, a także szkoleń z obszarów będących przedmiotem kontroli, w szczególności w sytuacjach zmiany obowiązujących przepisów prawa.

Katowice 24.01.2022r.

Sporządził: bryg. mgr Sławomir Cupiał